

სასუნო

გაზეთის ფანი:
წლიურად 9 მან., ნახევარი წლით 5 მ., თვიურად 4 აბ (კალკულაციური ერთი შური) **დავატავით** 7 კ. წლიური ხელის მომწერლობის გაზეთის ფანი შეუძლიათ ნაწილწილად გადაიხადონ. ხელის მოწერის დროს 4 მ., დანარჩენი კიდეც ნაწილწილად

განცხადების ფორმის წესები:
ხელმოწერილი სტრიქონი პირველი პერიოდი პეტრეტი ღირს 15 კ., უკანასკნელი 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტრეტი ტექსტის წინ 30 კაბ., უკან 20 კაბ. გლობალური განცხადების დაბეჭდვა თითოჯერ ნაშუადღევს 2 საათ. ღირს 4 მ. 2 საათს შემდეგ 5 მან.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება თბილისში, კ. მ. მამულაძის სახლში.

№ 432 **ყოველდღიური საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი.** № 432

შვილები ნინა, ეკატერინე და ნანა ვლადიმერის ასული ბოჭორიშვილები, აუწყებენ ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ, რომ შაბათს 20 აგვისტოს სოფელ ჭვერში სამუბის ეკლესიაში გადასთადი იქნება წლის წირვა და პანაშვილი უსაყვარლესი მამის

მღვდლის ვლადიმერ კაბრიელის ძის ბოჭორიშვილის,
სულის მოსახსენებლად

291 1-1

ელექტრო „რადიუმ“ თეატრი
სუთშაბათიდან, 18 აგვისტოდან ახალი პროგრამა. **გომონის პრონია,** მიმდინარე ამბები.

ეს მოხდა გაზაფხულზე.
თანამედროვე დრამა 3 ნაწ. ხანთენკოვის სწავლ. საუკეთესო მსახიობთა მონაწილეობით.

მაკაკის ოინბაზობა.
მხარული კომედი 2 ნაწ. ცნობილ მსახიობთა მონაწილეობით.

ელექტრო „ამპირ“ თეატრი
სუთშაბათიდან, 18 აგვისტოდან ახალი პროგრამა.

მგრი ს ძ ა ლ ა.
ძლიერი დრამა 4 ნაწილად ბ. იანუშევიჩის, პავლოვის, ტუზარევიჩის და სხვ მონაწილეობით.

გომონის შურნალი. უკანასკნელი ამბები.

ცეკვისა და სიუბარული გაკეთილები. სსუმარა.

ანონსი: პარასკევი, 19 აგვისტოს 1916 წელს გაიხსნება საზაფხულო თეატრი „ამპირი“. შემადგენელი ახალი პროგრამა. დაუკრავს სამხედრო მუსიკის ორკესტრი.

ალექსანდრეს შური. „საოჯახო გალი“.

ქ. ქუთაისში, გაღმა უბანში, ბადის და პოდგორნი ქუჩებში იყიდება ორსართულიანი სახლი 18 ოთახით და დაბლა კაპიტალი და ექვსი დუქნით. ბირობების გაგება შეიძლება ქ. ქუთაისში, მიხაილოვის ქუჩაზე ივანე 277 კარტოხიასთან. 12-7

გ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ა.
ქუთაისის საზნაურო ქართულ გიმნაზიაში თავისუფალი ვაკანსიები არის მხოლოდ მოსამსახურებელი კლასის პირველსა და მეორე განყოფილებაში.

მისაღები ვაკანსიები 22 აგვისტოს დაიწება, სოლო ხელმოკრე კვ. 285 ზამენები 28-ს. სწავლა დაიწება 1 სექტემბერს. 12-6.

ქიმი ვაბრიელ იოსების ძე გომიძე და ნანა ავადმყოფების მიღება, ელექტრონიკა და სინათლის კაბინეტი. ნიზაგანი ხერხებისა და ვენეროლოგიის. ავადმყოფთათვის. ავადმყოფნი მიიღებენ დღის 9-12 საათ და საღ. 6-8 საათ.

1-3 ალექსანდრეს ქ. საკუთარი ს. თ.

დოქტორი მელიტინა
პრივატდოქტორი
მ. მ. მონაშვილი
მიიღებს შინაგანი და ნერვების ავადმყოფობით სხეულებს დღის 8 ს. ნაშუადღევს 2 საათში და საღამოს 6 ს. - 8 საათ. 2 კანსტილის ქუჩა № 6 თ.

გეგია მ. მ. კონსტანტინიძე უცრის ყვავილს, უკეთეს ნემსებს, ემბარება მშობიარეთ და აძლევს ავადმყოფთ რჩევა-დარიგებას ყოველ დროს. ალექსანდრეის ქუჩა, სუ. თუფლარაძის სხლი, უაღვიფრესი მალახიან პარდავან

ქიმი ი. ჩაბიძიძე ქალაქ. საავიანო ყოფს ორდინატორი. **ბარუნა და მანახალა** ავადმყოფთა მიღება დღით 12 1/2 - 2 საათ, საღ. 6-8 საათ. მიიღებს მხოლოდ კანისა და ვენეროლოგიის მყოფებს.

მისამართი: ლევაშვილის ქუჩა, ალიბეგოვის სახ. ტელეფონი № 135. თ.

განცხადება.
ქ. ქუთაისში, პოდგორნი ქუჩაზე ქორეოლოგიის სახლში, მაქსიმ ბაკალიანის სავაჭრო პეტრეტით და ეოველიკი მორთულობით. მსურველს გადაეცემა იმ პირობით, რა პირობითაც თვითონ ნებას, მდიერ სელსაუკელ ფანსებში. მიხეზი გაუიღვისა—სეპი ჯარში გაწყობა

5-1-292 პეტრეისკეშით ალექსანდრესთან.

საზოგად. „სინათლის“ კალთა საზაფხულო სასაზღვაო მისაღები და ხელმოკრე გამოცდები დანიშნულია 26 და 27 აგვისტოს დღის 8 საათიდან. სწავლა დაიწება პირველ სექტემბერს პარაკლისის შემდეგ, რომელიც დღის ცხრა საათ. იქნება გადახდილი.

288 5-2

მსოფლიო ომი.

უზაღვსი მთავარ საზღვის შტაბი საბან.
პეტროგრადი. 18 აგვისტო. დასავლეთის და კავკასიის ასპარეზზე მდგომარეობა უცვლელია.

დასავლეთის ასპარეზი.
პეტროგრადი. 18 აგვისტო. მდ. სტოხოდის დასავლეთ ნაპირზე სოფ. გელენინის ჩრდილოეთით მცირე სართილერიო მომზადების შემდეგ მტერმა ჩვენ პოზიციებს შემოუტია, იერიშები მოკვეციეთ და მტერი დიდად დავიანეთ. კოველის მიმართულებით სოფ. ვოლიცკისთან მტრის ორმა პაეროპლანმა იერიში მიიტანა ერთ ჩვენ პაეროპლანზე და ჩვენ მიწა-წყალზე ჩამოაგდო. მამაკი მფრინავები პოდპორუჩიკი ტიხომიროვი და ზეცერავი პორუჩიკი დანილოვიჩი დაიღუპნენ.

კავკასიის ასპარეზი.
გუმიშანეს მიდამოებში ოსმალითა იერიშები მოვიგერიეთ და დიდად დავიხარალო მტერი, რომელმაც ჩვენ პოზიციებთან მრავალი მოკლული და დაჭრილი დასტოვა. დიარბეჭირის მიმართულებით ჩვენი წინსვლა გრძელდება.

ვანის ტბაზე ჩვენმა გემმა მარჯვედ დაუშინა ოსმალითა მცირე ბანაკი სოფ ტუხანთან.

პარიზი. 17 აგვისტო. დაგვიანებულია შესწორების გამო.

საღამოს ოფიციალური ცნობა ბალკანეთზე მოქმედებისა. გუშინდელს აქეთ სტრუმზე საუკრადებო არა მომხდარა რადიოანის ტბის მიდამოებში და ვარდარის ნაპირებზე სართილერიო ბრძოლა განცხადდა. მრზლის საპაერო ბანაკი მოკვეციეთ და დაჭირეს; ტბის დასავლეთით ლუმბინისკენ მოკვეციეთა წინსვლა გრძელდება; სერბიელები ვეტრენისკენ კვლავ წინ მიიწევენ; 1506 სიმაღლისა, ოსტროვოსთან და უფრო სამხრეთით ბულგარეთის მდიერი იერიშები სერბიელებმა მოიგერიეს და წამოიყვანეს ტყვეები, მათ შორის აფიკრებიცაა. ბულგარეთა ოფიციალური ცნობანი კვლავ აღნიშნავენ, თვითან გამარჯვებას ორივე ფრთაზე, ზღვის მიმართულებით გორიცის სამხრეთით და ფლორინის სამხრეთ დასავლეთით. ნამდვილათ კი ბრძოლების დაწყებებიდან ბულგარელებმა საბერძნეთის მიერ მიტოვებული მიწა-წყალი დაიპყრეს, ოსტროვოს ტბის დასავლეთით სერბიელ ჯარის მარცხენა ფრთამ მოწინააღმდეგის წინსვლა შეაჩერა და დიდი ზიანი მიაყენა მას.

პარიზი. 17 აგვისტო. ოფიციალური ცნობა ბალკანეთზე მოქმედების შესახებ. სტრუმ-დარიანის ტბის ხაზზე მოკვეციეთ მოწინააღმდეგის გამარჯვებულ პოზიციებს მკაცრად უშენდნენ. ვარდარის დასავლეთით ლუმბინისკენ მოკვეციეთ რამდენადმე წინ წაიწიეს. ვეტრენისკენ და ოსტროვოს მიდამოებში მძაფრი სართილერიო ბრძოლა სწარმო-

წილში ღამე მშვიდობიანად ჩაიარა. ლოტარინგიაში გერმანელები მოულოდნელად ფარუსის ტყეს დაეცნენ და სანგრების ნაწილი ხელთ იგდეს. მაგრამ კონტრიერიში განდევნილ იქნენ.

ლონდონი 18 აგვისტო. ბრიტანიის მთავარი ბინის ცნობა საფრანგეთიდან. მარტენუის სამხრეთით ინგლისელებმა თავის სომარი ხაზი წინ წაიწიეს და ხელთ იგდეს ტყვეები, რომელთა რიცხვი ჯერ გამორკვეული არ არის. წერილი ბრძოლების დროს ინგლისელებმა კვლავ დაატყვევეს 38 კაცი ანკრა და სომის შუა საკმობა მდიერი სართილერიო ბრძოლა მოხდა, მიუხედავად იმისა, რომ უამინდობა ამას ხელს ძლიერ უშლიდა.

კურნალ-გაზეთებიდან.
მდ. სომის სამხრეთით ფრანგ-გერმანელებს შორის დიდი შეტაკება მომხდარა. როგორც უნდა ვეოდ. იუწყება, გერმანელებს უკან დაუხევიათ.

ამ მოკლე ხანში უნდა მოხდეს რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს არჩევნები.

როგორც იუწყებიან რუმინის ჯარი უკვე შესვლია ავსტრიის მიწა-წყალს.

ოსმალები სირიაში დიდ მზადებაში არიან. აქ მათ დიდ ძალ ახალი ჯარისთვის მოუყრიათ თავი.

სალონიკის ბრძოლა თან და თან ფართე ხასიათს ღებულობს. ზოგიერთ სოფლებიდან მცხოვრებნი გარბიან.

ბოსფორთან გერმანიის პაეროპლანმა რუსეთის ფლოტილის ყუმბარები დაუშინა.

12 აგვისტოს ინგლისელების სანაპიროებს კიდევ ესტუმრენ გერმანიის ცეველინი და სანაპირო სიმაგრეებს დაუშინეს.

იაპონის პრინცი კანინო 25 აგვისტოს რუსეთში გაემგზავრება.

შერბურეში წყალ-ქვეში გემ „ჰუსტაე. გელს“ ცეცხლი გაჩენია და დაშვარა.

ფრანგული გაზეთ „ჟურნალი“ ოსმალითის ასპარეზზე რუსის ჯარის გამარჯვებას დიდი ამბით იხსენიებს და ამბობს, დღედან კავკასიის ასპარეზზე პირველი ხარისხიანი ფრონტის ადგილი დაიჭირა.

ზემო მაცილონის უკვე მოედო ბრძოლის ცეცხლი, აქედან ბერძენთა მოსახლეობა სულ გაიხსნა.

ბერძენთა იმ ჯარმა, რომელიც მთავრობას არ დაემორჩილა და ბულგარელებს შეებრძოლა საერკისკენ დაიხია.

სერბის პრემიერი მინისტრი პაშიჩი ვენიზელოსთან იყო სადარბაზოდ; მათ შეხვედრას დიპლომატიურ მნიშვნელობას აკუთვნებენ.

რუმინია ავსტრიის შორის ბრძოლა უკვე დაიწყო. ავსტრიელები რუმინიელებს ორმოციდან მძიმე ზარბაზნებს უშენენ, თავის მხრივ რუმინელებიც ავსტრიის საზღვრებს ესვრიან.

პოლონეთის მეფეთ გერმანელებს სტეფანე ტაროველი დაუსახელებიათ, მაგრამ რადგან იგი ამ ჟამად ავად არის, პო-

ომის დღიური.

ალმოსავლეთის ასპარეზი. მდ. სტოხოლის დასავლეთ ნაპირზე რუსებმა გერმანელთა ორი იერიშით მოიგერიეს. კოველის მიმართულებით გერმანელთა მფრინავებმა რუსების ერთი ჰერობლანი ჩაჰოვადეს და შიგ მხსდომნი დაიღუპნენ.

კავკასიის ასპარეზი. გუმიშნანის დასავლეთით რუსებმა ოსმალთა იერიშები მოიგერიეს და მტერი დიდად დაზარალეს დიარბეჯირის მიმართულებით რუსების წინსვლა გრძელდება.

დასავლეთის ასპარეზი. ფართე მოქმედებას კვლავ უპინდობა უშლის ხელს ნევილსენვასტთან ინგლისელებმა რამდენადმე წინ წაიწიეს ლიტარინგიაში რელიოთან ფრანგებმა ორჯერ მოიგერიეს გერმანელთა იერიშები მასის მარჯვენა ნაპირზე ფლერის აღმოსავლეთით ფრანგებმა ოდნავ წინ წაიწიეს.

იბალიის ასპარეზი. ღირს შესანიშნავი არა მომხდარა რა.

მაკედონიის ასპარეზი. სტრუმა დიორანის ტბის ხაზზე სარტილერი-რიო ბრძოლა მდ. ვარდარის დასავლეთით მოკავშირეებმა წინ წაიწიეს ვეტრენიკისა და სტოხოლის მდამოვებში მკაცრი საარტილერიო ბრძოლა მოკავშირეები ლუმინიკისკენ მიიწივენ სერბიელები ვეტრენიკისკენ წინსვლას განაგრძობენ.

რუმინიის ასპარეზი. რუმინიის ჯარმა ავსტრია-უნგრეთის საზღვარზე იერიში მიიტანა. ავსტრიის სამხედრო გემებმა რუმინიის სანაპიროებს დაუშინა. რუსის ჯარი დობრუჯისაკენ წავიდა, რუსის ფლოტი რუმინიის სანაპიროებს იცავს.

ოსმალეთმა რუმინის ომი გამოცხადა.

ლონეთის დამოუკიდებლობის საკითხი ცვლის განკარგულებაში გადავიდა. ცოტა ხანით გაიღებდა.

ბულგარეთის და ოსმალეთის ელჩებმა იმ. ვილჰელმს გადაწყვეტილი აქვს პოლონეთი ცალკე სამეფოდ გამოყოს.

„რან. უტრო“ იუწყება ავსტრია-გერმანია პოლონეთის მეფის ახალ კანდიდატად ლეოპოლდ ბავარიელს ასახელებენო.

რუმინიამ თავის წყლებში მყოფი ავსტრიის გემები დაატუსაღა.

უნგრეთის პარლამენტში დიდი მითქმა მოთქმაა. უნგრელები ითხოვენ, რომ სამხედრო მოქმედება პარლამენტის ზედამხედველობას დაექვემდებაროს.

ამბოგენ, ავსტრიაში ერთი მიმდინარეობა წარმოიშვა, რომელიც მოითხოვს პოლონეთ, გალიცია, ავსტრია, უნგრეთის ერთ სახელმწიფოდ გამოცხადებას.

კავკასიის კურორტები სამეფის ნაცვლის განკარგულებაში გადავიდა.

ქ რ ი ს ტ ე

მისს მოყვავილე-მოციკროვნე სულს მოსწყინდა სევდა ამ ქვეყნიურში; შევიდა ბალსა გეთსიმანის, აღმოხდა ლოცვა წმიდა, ციური:

„მამაო ჩემო, — გასმის ბაღში, — წმიდაო მამა! შენ გვედრები... და ნელა მსუნთქავს საღამოს ჩრდილი, ნელა ირხვევა შავი ვერხვები...“

— ამცდეს ეს ხვედრი... ნაღველი მავსებს... დრო ახლოვდება და მენანება... მაგრამ ვით შენ გსურს, მამაო ჩემო, აღსრულდეს შენი სურვილი, — ნება“...

წმიდა რამ შუქი მშოსავს მის სახეს, შესტყერის ზეცას ხელ აღპყობილი და უხმობს სული სულიერ მამას, სული მიწიერ დარდით პყრობილი...

და დამის ჩრდილი ოდნავ ირხვევა, ოდნავ შრიალენს შავი კვდრები და ისმის ბაღში მხურვალე ლოცვა: — „მამაო ჩემო! შენ გვედრები!“

გრძნობს მაცხოვარი თუ ვით სრულდება წინასწარმეტყველთ ნათქვამი წინაღ. თუ ხვალ მას როგორ განაშაღებენ ბრბოს გასაკაცად, ბრბოს დასაცინად.

გრძნობს მაცხოვარი და თავის ნებით ქვეყნის სახსნელად სიკაცხლეს სწირავს, ხოლო საცვარელ მის სამ მოწაფეს იქვე, მახლობლად, მშვიდადა სძინავს.

და ეტყვის ქრისტე თავის ნოწაფეთა: „დრო ახლოვდება, ისმის ხმაური. გეთსიმანის ბაღნარს ანათებს კანდელთა შუქი უხვი, ზღაფური“

— განიღვიძნეთ — განა არ გესმით, ირგვლივ, ჩოჩქოლი, აურ ზაური? მე დამეძებენ. ჰა მოდის იგი, ვინაც ამბობით გაპყიდის „რავი“-ს და შემპყრობენ, მაგრამ გეტყვით თქვენ, ხელი არ ახლოთ იქ მყოფთ არავის...“

სრულდება ნება მამისა ჩემის წინასწარმეტყველთ ნათქვამი ძველად ჯვარს მამცვენ მალე ფარსიველნი; მაგრამ აღვსდგები ქვეყნის სახსნელად...“

ქრისტე შეიპყრეს. ქრისტე ჯვარს აცვეს და ინეტარეს მისი სიკვდილით, მაგრამ — უკვდავი — მაგდალინელსა გამოეცხადა მესამე დილით

და დაღად ჰყობდა: ნუ გეშინიან, ცრემლებს ნუ ღვრიდეს სასოწარკვეთით ეტყოდე პეტრეს და მოციქულთა, რომ მე უკვდავ ვარ, რომ ავლსდგ მკვდრეთით“

და დაუშვიდა მარიამს გული, დაწვლულბული, დაჭრილ-ვნებული და შემდეგ არა ერახელ უნახავთ მოწაფეთ ქრისტე მოვლინებულნი...

და ამბავს ამას, ამბავს საკვირველს ჰფენდნენ ყოველი ქვეყნის ზღვა — ხმელსა, და კრულვა-წყევით ინსენიებდნენ ისკარიოტის შებენელ სახელსა

გ. მგზავლი იუმილი.

მას შეთანხმების სახელმწიფოანი აბრალე ბენ.

მოკავშირეთა ფლოტმა, რომელიც 60 გემისგან შედგებოდა ოსმალეთის სანაპიროებს შაკრი-იანისთან სროლა აუტეხა.

პროფესორ ოზეროვის აზრით ომი მოლონ უახლოვდება, რაც მეტად დააჩქარა რუმინიის გამოსვლა.

ვილჰელმი საბერძნეთის მეფეს ტელეგრაფით ატყობინებს, რომ შენი მიწა წყალი ხელ უხლებელი იქნება.

უნგრეთის პარლამენტარები და ოპოზიცია მთავარ საკითხების გადაწყვეტაში შეთანხმებულან.

კობენავენიდან იუწყებიან, რომ რუმინიის მიერ გერმანიისადმი ომის გამოცხადება ბერლინის მთავრობისთვის სრულიად მოულოდნელი იყო.

ავსტრო გერმანიამ გადაწყვიტეს რუსეთის პოლონეთში საქაროდ მოახდინონ განზრახული რეფორმები.

ბუქარესტში უკვე ჩაიდა რუსეთის ჯარის სარდალი, რომელიც რუმინიის საზღვრებში მოქმედ რუსის ჯარს გაუწევს ხელმძღვანელობას

რუმინიაში სააღყო წესები გამოცხადდა.

იწყება საშემოდგომო კომპანია. მიუხედავად იმისა, რომ ორი წლის სისხლის ღვრამ საშინლად არივ-დარია, გააღატაკა და გააძნელა მებრძოლ სახელმწიფოთა ყოველ მხრივ ცხოვრება ომის მოტრფილენი გულს არ იტეხენ და აღექსანდრე მაკედონელსავით იძახიან. — დღეს თუ ჩვენმა ლაშქარმა უკან დაიხია, ხვალ იმედია სულ წინ წავალთ.

მართლაც, საწუხაროდ, დღეს-დღეობით ხალხის ამ უსაშინლეს ტანჯვის ბოლო არსად სჩანს.

და ამ როგორ იხვე იმ მოსაზრებას უნდა დავეყაროთ, რომ „ზავის ჩამოგდება“ მხოლოდ და მხოლოდ ბრძოლის ველმა უნდა გამოსქედოს.

ბრძოლის ველის დღევანდელი მოხაზულობა კი, არა თუ ბრძოლის დაცხრომის ნიშანს იძლევა, არამედ უფრო გავლევებისას, და გუფართოებისას, მაგ

ზოგიერთი სამეფოები ახლა გამოდიან ბრძოლის ველზე (რუმინია), რომელთა დასვენებული ჯარი მსოფლიოს საშინელ სამსხვერპლს ალს კარგა ხანს არ ჩაქრობს.

ბრძოლის ველზე დღევანდელი მდგომარეობის მიხედვით არც დიდი კითხვის დაახლოვებით გამოცნობა შეიძლება თუ ვის ერგება გამარჯვება.

ცენტრალურ სახელმწიფოებს, თუ ოთხთა შეთანხმებისას, რომელთაც დღეს რუმინია იმეზრო?

და თითოეულმა გამარჯვებისთვის სისხლის მღვრელმა სახელმწიფომ ისევ ფელდმარშალ ჰინდენბურგის სიტყვები უნდა განიმეოროს, რომ „გამარჯვება იმისკენ იქნება, ვისაც უმაგრესი ნერვები აქვს“.

რაც შეეხება 1916 წ. კომპანიის უმთავრეს შედეგებს, ამ კომპანიაში ომის დემერტი, თითქმის ოთხთა შეთანხმების სახელმწიფოთა მხარეზეა

თუ გასული წლის ამ დროს გერმანიის კავშირი იყო ძლიერ მოსილი და ბელგია, პოლონეთ-სერბია — მთავრების დამხობის შემდეგ ვერდენის დასამხობად მიექანებოდენ, წელს მდგომარეობა შეიცვალა.

ყველასათვის ცნობილია, რომ გერმანია იმარჯვებდა მხოლოდ თავის შესანიშნავ ორგანიზაციების წყალობით, შეთანხმების სახელმწიფოთა მასთან საბრძოლედ სრულიად უორგანიზაციოდ გამოვიდენ.

მართალია ჰყავდათ დიდი ცოცხალი ძალა, რომელიც გერმანიისას რამდენჯერმე სჭარბობდა და სჭარბობს, მაგრამ საქმე რიცხვში კი არაა, არამედ ამ ძალის დირსება მოწყობაშია.

ამის გამო შეთანხმების უთვალავი ჯარები უმეტეს წილად მოგერიების ტაქტიკას ადგენ და ან, თუ შეტევის გზას დაადგებოდენ ხოლმე, ეს შეტევა ყოველთვის მარცხით მთავრდებოდა

ვის არ ახსოვს კარპატების კატასტროფა, დარდნელთან იმდენი ხალხის ჩაწყვეტა და ბოლოს მისი სრული ლიკვიდაცია.

მაგრამ გზა და გზა შეთანხმების სახელმწიფოთა გამოირკვენ, შექმნეს საერთო სამოქმედო ორგანიზაცია და დღეს ლამის არის ბრძოლის ინიციატივა ხელში ჩაგდონ.

მართლაც ბრძოლის ყველა ასპარეზებზე ამ ხანად არსებული მდგომარეობა მათდა სანუგეშოა.

დღეს თითქმის ყველა ასპარეზებზე საშინელი ბრძოლა ტრიალებს და მათი დაახლოვებით სახეც ასეთია:

პირველყოფილ მდგომარეობასა და გარყვნილებასე განათვისებს საზოგადოების უმაღლესი განვითარების, განათლების, ანუ ცივილიზაციის, ხანას.

ძველ მონარქიებში უმაღლესი წოდებანი, სიმდიდრესა და ბატონობას რომ მოიპოვებდენ, გარყვნილებაში ჩიქრებოდენ ხოლმე, სულ ერთია, სასულიერო იქნებოდა თუ საერო გამატონებელი წრე. ვინ არ იცის, მავალითად, რომ ეგრეთ-წოდებული ჰუმანიზმის დროს იტალიაში პაპის სასახლეს ვერეცერთი საერო მთავრის სასახლე ვერ შეედრებოდა ამ მხრით.

გარყვნილებას კი თან მოსდევს ვადგარება — სხეულებრივი და პოლიტიკური.

გარყვნილებამ დაღუბა ძველი მონარქიების სამეფო გვარები, რომელთა დაკეპამ მათ მიერ პყრობილი სახელმწიფოებიც თან დაიტანა.

გარყვნილებამ დაღუბა ძველი რომი და ლუპავს ახლანდელ ცივილიზაციას.

საშინელბას წარმოადგენენ პარიზისა, პეტროგრადისა და სხვა დიდი ცენტრების გარყვნილების ბუნაგები. საშინელბაა აგრეთვე გარყვნილება, რომელსაც მდიდართა სასახლეებში დაუხადგურებია.

ადამიანი თავისი სქესობრივი გულის თქმის მსხვერპლად გამხდარა და მის სულსა და ხორცს სქესობრივი უკუღმართობა და უზომობა უფრო ხოწნის, ვიდრე დამსანულებელი მიკრობები!

მაგრამ რით, რა საშუალებით შევიძლია ვებრძოლოთ ამ საშინელბას, რომელიც ცივილიზაციის განადგურებისაკენ მიიქანებს?

საკეტობა სალომობა, სქესობრივი მოთხოვნილების სრული უარყფა ვიქადავთ? მაგრამ, როგორც სამართლიანად ამბობდა ჰეინე, ამგვარი ქადაგება ვერ გასჭრის: ადამიანი ხორციელობაზე ხელს ვერ აიღებს.

და, მართლაც, ასკეტობამ, განდევნილობამ, კიდევ უფრო განაძლიერა გარყვნილება: ისტორია ამის დამამტკიცებელი მაგალითებით საცხა.

რა ფიზიოლოგიური მიზნისაგან იშობება გარყვნილების მავნებლობა? რა არის გარყვნილება?

გარყვნილება ის არის, როდესაც კაცი ნორმალურს, წესიერს, საღ ცხოვრებას გადასცილება და მისი ოცნება, ფანტაზია, ლირიკული სქესობრივი წარმოდგენით ეტყობილია. გარყვნილება უმთავრესად — ფიქრის, ფანტაზიის, ოცნების გაფუქებაა. გარყვნილ კაცს დღისით და ღამით, დღეს და ხვალ მუდამ სქესობრივს, ლირიკურს სურათები ელანდება და უდგია თვალ წინ.

მეორე მხრით, თავის ტვინის ამგვარი აღზნება, აღწაღება, სისხლს აფუბებს და ნერვებს ასნეულებს (ტვინის ჰიპერემია). აქედან კი მთელი სხეულის ადმიოფობა და უძლურება იშობება.

ვაი მას, ვინც გარყვნილია! მაშასადამე, უნდა ვეცადოთ, რომ ახალთაობას ფანტაზია (ოცნება) არ გაუფუქედეს, არ გაუყენას, ლირიკა თავიდან ავაშროთ.

როგორ? რა გზით? როგორც ვთქვით, სალომობა განდევნილობა, პირიქით შობს გარყვნილებას. მეორე მხრით, ორგანიზაცი იგივე შედეგი მოსდევს.

რა არის ორგანო? ეს წრეგადასული, არა ნორმალური, უწესო სქესობრივი ცხოვრებაა, სქესობრივი სიმთვარეა. ორგანისტი — სქესობრივის ღლითია. და, რადღან ორი უტილურბობა ყოველთვის ერთად იყრის თავს, ორგანო ფანტაზიის იმგვარადე რყენის, როგორც სალომობა. ანუ განდევნილობა.

აქედან უნდა წარმოვიდგინოთ, რამდენად გარყვნილია ჩვენი „ციხური ყანწების“ ლიტერატურა, რომელიც ორგანს ჰქადაგებს.

რუსეთის ასპარეზზე გალიციის მიტყვევბი ფენდაფენ გამარჯვებებით დააკოვივინა სარდალმა ბრუსილოვმა და ამ ემადლეოვ-კოველზე მიმდებარე მხარეებშიც შეხვეწებას ეწევა.

რიგა დღინის განაჩენი — გერმანიის წინააღმდეგ გამარჯვების გადამწყვეტი ვერაფერი მოიტანა და ქალაქ — სიმარგები ისევ შეტრყველად სდგას.

კავკასიის ასპარეზზეც რუსთა ჯარი არაჩვეულებრივ მიღის წინ, და თანდათან ოსმალეთის უმთავრეს პუნქტებს უახლოვდება. ამვე დროს ვაცხოველდა და მეორე ხარისხიან ფრონტის ადგილი დაიქირა ბალკანეთის ბრძოლაში სადაც შეთანხმების სახელმწიფოთი საერთო შეტევის აწარმოებენ.

აქ უმთავრესად იბრძვიან ბულგარელები და ჯერჯერობით ერთდროულ გამარჯვებაც მათ მხარეზეა, მაგრამ რუმინის გამოსვლა დიდად შეაფერხებს მის საქმეს.

ფრანგების დიდი საშიში ადგილი ვერდენი გაცილებით უკეთეს მდგომარეობაშია, რადგან ამჟამად გერმანიამ იქიდან ჯარები გამოიყვანა.

ინგლის-გერმანელების ასპარეზის უმთავრესი ფრონტი, მდ. სომამზე, ჯერ გამოურკვეველია.

თუმცა ინგლისელები აურაცხელ მსხვერპლის გაღების შემდეგ წინ მიიწვიენ, მაგრამ აქ გერმანიის წინანდელი პოზიციები ისევ ხელთ უყარია.

ალსანიშნავია, აგრეთვე ის მოვლენა, რომ დაპყრობილ სერბებს, მთავრებს ალბანელებს და ბელგებს პარტიზანული ომი დაუწყიათ გერმანიის და მის მომხრეთა წინააღმდეგ, აქ უნდა მივიტაროთ კიდევ ის საყურადღებო გარემოება, რომ გერმანიის კავშირის წინააღმდეგ ახლანდ გამოვიდა რუმინია, რომელსაც 900000 კარგად გაწვრთნილი ჯარი ჰყავს.

თუმცა გერმანელებს ჯერ ხელთ უყარია ის ადგილები, რომელიც მან ომის პირველ ხანებში დაიპყრო, მაგრამ, დღეს როგორც ვთქვით, მისი ბრძოლის ველზე მდგომარეობამ მეტად არა სასურველად ფერი იცვალა და როგორც გამარჯვებათა მაგივრად გადავიდა მოგერებებით ბრძოლაზე და ხშირად დამარცხებაზეც. დანარჩენი შეიღგ.

ა. იმერჯია.

ომის მიმოხილვა.

იწყება საშემოდგომო კომპანია. მიუხედავად იმისა, რომ ორი წლის სისხლის ღვრამ საშინლად არივ-დარია, გააღატაკა და გააძნელა მებრძოლ სახელმწიფოთა ყოველ მხრივ ცხოვრება ომის მოტრფილენი გულს არ იტეხენ და აღექსანდრე მაკედონელსავით იძახიან. — დღეს თუ ჩვენმა ლაშქარმა უკან დაიხია, ხვალ იმედია სულ წინ წავალთ.

მართლაც, საწუხაროდ, დღეს-დღეობით ხალხის ამ უსაშინლეს ტანჯვის ბოლო არსად სჩანს.

და ამ როგორ იხვე იმ მოსაზრებას უნდა დავეყაროთ, რომ „ზავის ჩამოგდება“ მხოლოდ და მხოლოდ ბრძოლის ველმა უნდა გამოსქედოს.

ბრძოლის ველის დღევანდელი მოხაზულობა კი, არა თუ ბრძოლის დაცხრომის ნიშანს იძლევა, არამედ უფრო გავლევებისას, და გუფართოებისას, მაგ

ზოგიერთი სამეფოები ახლა გამოდიან ბრძოლის ველზე (რუმინია), რომელთა დასვენებული ჯარი მსოფლიოს საშინელ სამსხვერპლს ალს კარგა ხანს არ ჩაქრობს.

ბრძოლის ველზე დღევანდელი მდგომარეობის მიხედვით არც დიდი კითხვის დაახლოვებით გამოცნობა შეიძლება თუ ვის ერგება გამარჯვება.

ცენტრალურ სახელმწიფოებს, თუ ოთხთა შეთანხმებისას, რომელთაც დღეს რუმინია იმეზრო?

და თითოეულმა გამარჯვებისთვის სისხლის მღვრელმა სახელმწიფომ ისევ ფელდმარშალ ჰინდენბურგის სიტყვები უნდა განიმეოროს, რომ „გამარჯვება იმისკენ იქნება, ვისაც უმაგრესი ნერვები აქვს“.

რაც შეეხება 1916 წ. კომპანიის უმთავრეს შედეგებს, ამ კომპანიაში ომის დემერტი, თითქმის ოთხთა შეთანხმების სახელმწიფოთა მხარეზეა

თუ გასული წლის ამ დროს გერმანიის კავშირი იყო ძლიერ მოსილი და ბელგია, პოლონეთ-სერბია — მთავრების დამხობის შემდეგ ვერდენის დასამხობად მიექანებოდენ, წელს მდგომარეობა შეიცვალა.

ყველასათვის ცნობილია, რომ გერმანია იმარჯვებდა მხოლოდ თავის შესანიშნავ ორგანიზაციების წყალობით, შეთანხმების სახელმწიფოთა მასთან საბრძოლედ სრულიად უორგანიზაციოდ გამოვიდენ.

მართალია ჰყავდათ დიდი ცოცხალი ძალა, რომელიც გერმანიისას რამდენჯერმე სჭარბობდა და სჭარბობს, მაგრამ საქმე რიცხვში კი არაა, არამედ ამ ძალის დირსება მოწყობაშია.

ამის გამო შეთანხმების უთვალავი ჯარები უმეტეს წილად მოგერიების ტაქტიკას ადგენ და ან, თუ შეტევის გზას დაადგებოდენ ხოლმე, ეს შეტევა ყოველთვის მარცხით მთავრდებოდა

ვის არ ახსოვს კარპატების კატასტროფა, დარდნელთან იმდენი ხალხის ჩაწყვეტა და ბოლოს მისი სრული ლიკვიდაცია.

მაგრამ გზა და გზა შეთანხმების სახელმწიფოთა გამოირკვენ, შექმნეს საერთო სამოქმედო ორგანიზაცია და დღეს ლამის არის ბრძოლის ინიციატივა ხელში ჩაგდონ.

მართლაც ბრძოლის ყველა ასპარეზებზე ამ ხანად არსებული მდგომარეობა მათდა სანუგეშოა.

დღეს თითქმის ყველა ასპარეზებზე საშინელი ბრძოლა ტრიალებს და მათი დაახლოვებით სახეც ასეთია:

პირველყოფილ მდგომარეობასა და გარყვნილებასე განათვისებს საზოგადოების უმაღლესი განვითარების, განათლების, ანუ ცივილიზაციის, ხანას.

ძველ მონარქიებში უმაღლესი წოდებანი, სიმდიდრესა და ბატონობას რომ მოიპოვებდენ, გარყვნილებაში ჩიქრებოდენ ხოლმე, სულ ერთია, სასულიერო იქნებოდა თუ საერო გამატონებელი წრე. ვინ არ იცის, მავალითად, რომ ეგრეთ-წოდებული ჰუმანიზმის დროს იტალიაში პაპის სასახლეს ვერეცერთი საერო მთავრის სასახლე ვერ შეედრებოდა ამ მხრით.

გარყვნილებას კი თან მოსდევს ვადგარება — სხეულებრივი და პოლიტიკური.

გარყვნილებამ დაღუბა ძველი მონარქიების სამეფო გვარები, რომელთა დაკეპამ მათ მიერ პყრობილი სახელმწიფოებიც თან დაიტანა.

გარყვნილებამ დაღუბა ძველი რომი და ლუპავს ახლანდელ ცივილიზაციას.

საშინელბას წარმოადგენენ პარიზისა, პეტროგრადისა და სხვა დიდი ცენტრების გარყვნილების ბუნაგები. საშინელბაა აგრეთვე გარყვნილება, რომელსაც მდიდართა სასახლეებში დაუხადგურებია.

ადამიანი თავისი სქესობრივი გულის თქმის მსხვერპლად გამხდარა და მის სულსა და ხორცს სქესობრივი უკუღმართობა და უზომობა უფრო ხოწნის, ვიდრე დამსანულებელი მიკრობები!

მაგრამ რით, რა საშუალებით შევიძლია ვებრძოლოთ ამ საშინელბას, რომელიც ცივილიზაციის განადგურებისაკენ მიიქანებს?

სქესობრივი საძიებელი.

ამ საძიებელშია, როგორც ყველაფერში, არის ნაწილი უპირობო, ყოველადი, და პირობითი დროესა და გარემოების შესაბამისი.

ჯერ პირველ ნაწილს შევეხები სქესობრივი ალღოსთანა უძლიერესი არა არის — რა

გარეული ირმებისა, ღორებისა, ცხენებისა, კამეჩენებისა და სხ. მამლები დედლე მის მისასაკუთრებლად ერთმანეთსა ხოცვენ და, საზოგადოდ, ჯოგებს გამარჯვებულები დაეპატრონებიან ხოლმე

ვის არ უყურებია ულაყი ცხენების, მამლების, ძაღლების და სხ ჩხუბი, რომელსაც უმთავრესად სქესობრივი ალღო უდევს სარჩულად?

ყველაზე უფრო სოციალ

რუსული პრესიდან.

ბ. ვოლჟინის დათხოვნა.

როგორც თანდათან ირკვევა, უწინადადეს სინდისი, საქართველოს ეკლესიის ავტორიტეტის წინააღმდეგ ჭეშვარიტად ვოლჟინი გადამდგა. თბერ პრესისთვის ასეთი უაღრესად მძიმე მითითებები მიტრიალმა პატრიარქსთან ანუ მისი და და უოველ დონის ხმარობა თბერ პრესისთვის სინდისი კვლავიანად თავისუფლების შესახებ, ყაბა ახ. რები შეეცდნენ. ამ მიზნის მისაღწევად არადა ერთი საშუალება ის იყო რომ ბ. ვოლჟინი თავის თავად დაწვენიერებული იყოს ივერის ეკლესიის სკიპარის სინამდვილეში ამისთვის საჭირო შეიქნა თბერ პრესისთვის პეტრეს ქალაქიდან საქართველოსკენ გამომგზავნულიყო.

რუსულმა პრესამ თავდაპირველად თბერ-პრესისთვის მისაღწევად საშუალებად ახ. ლად შემოერთებული ტრანსპონის სამიტრო-პოლიტო საქმეების მოწესრიგება დაუდგა და საქართველოს ეკლესიის ავტორიტეტის შესახებ კინტირე არ დაუძრავს. როგორც ამ საქმის შესახებ ქართული პრესა ახსენებდა, რუსულმა პრესამ მხოლოდ მამის გამოსცემის ეურები და ისიც კანტა კანტად.

საქართველოში ჩამომხრების, ბ. ვოლჟინი ნაწილად ამისა, რომ ივერის ეკლესიის ძირითად საჭიროებას დაწვრილებით გასწავლობდა, მიტრიალმა პატრიარქსს ჩვენში მოგვარების „კრიტიკის“ შეუდგა და მის მოქმედებაში ეჭვები შეიტანა. ამ ახსენებზე, პრესა უაყვას, ჯერ დაუბალებელ ქუთაისის

სასულიერო სემინარიას ეცა და მისი დასამარტობა მიანდდა... ავტორიტეტის შესახებ, რისთვისაც წამოსული იყო, როგორც ზევით მოვიხსენიეთ, არავის არაფერი არ მოუხმინე და ისე წავიდა თბილისიდან.

პეტრეს ქალაქში დაბრუნებისთანავე, როგორც „რუს. ს.“ „გადაწყვეტილ მანისტრ და სამსახურს თავმჯდომარეს ბ. შტაუბერის მისხენება წარუდგინა, რომ საქართველოს ეკლესიის ავტორიტეტის სკიპარის ჯერ ნაადრევად, ამის შემდეგ რაღა ამეღა უნდა ქვეყნად მიტრიალ ადრე პატრიარქს ჩვენი მრავალჯერ ჭული ეკლესიის სკიპარის და იმდენი მანისტრისთვის, რომ ბ. ვოლჟინი სამსახურის დასაწყისს *).

ჩვენ თამამად შეგვიძლია ვთქვათ, უსაზღვროდ თბერ-პრესისთვის დათხოვნა, საქართველოს ეკლესიის ავტორიტეტის მკვდრე თით ადგომის მომასწავლებელი და ქართველს, განურჩევლად წოდებისა და მიმართულების, მართებს გადარეკებული ქართველი შეუდგეს ამ საქმის განხორციელებას, რომელი საქმის გულისთვისაც არაფერი დიდმა საქართველოს პეტრე და დიდმა დიდ უხარ მანისტრისთვის მანდა.

მ. ბ.

* ჩვენ კი გვჯერა, რომ უმადლეს ბიურ-კრატულ და მოხელეთა დამცირება—ამაღლება რუსეთის ცხოვრების ერთგვარ საიდუმლებს შეადგენს და ძნელი სათქმელი არის, ვინ ვის აძევებს ხოლმე.

შეიძლება ბ. ვ. ბ. წართლიც იყოს, რად.

ახალი ამბავი.

დანიშნა. საოლქო სასამართლოს თავჯდომარე ბ. ა. ნიკოლოზის ძე ნიკიტინი უკვე შეუდგა თავის თანამდებობის შესრულებას. ბ. ნიკიტინი დანიშნულია წასულ ნ. ფედოროვის მაგიერ.

◆ მასწავლებელთა შესახებ: როგორც მოსალოდნელი იყო ბ. ინტელიგენციის ცირკულირმა, რომელშიაც აღნიშნული იყო რომ სამხედრო ბეგრისაგან განთავისუფლებული იქნება მხოლოდ რომელიმე კატეგორია სახალხო მასწავლებლებთან მასწავლებელთა წრეებში დიდი მითქმა მოთქმა გამოიწვია. ცირკულირზე ბევრ იმედებს ამყარებდნენ და მინისტრთანაც კი გაზენდნენ შეკითხვებს, რათა გარკვევით განემარტათ, საქმის ვითარება. ეხლა ხან გრაფ. ინტელიგენცია ახალი ცირკულირით მიმართა ოლქის მზრუნველებს, რომელ-

შიაც აცხადებს, რომ—აღნიშნული ცირკულირით 1916 წლის 21 ავგუსტოდან 5491 №-ით შესახებ შედგათის მიცემისა, ეხება მხოლოდ იმ პირველ დაწვებითი „სკოლებს, რომელნიც შეტანილი არიან საერთო საშუალო ცხრილში. ამასთანვე მინისტრი აცხადებს, რომ ამ შედგათით ვერ ისარგებლებენ კერძო სკოლების მასწავლებლები.

◆ ერევნის გრენადერთა პოლიკის პრა-პორაშიკებს თ—დ ს. ერისთავს და სილ ანდრონიკაშვილს ბრძოლის ველზე ვაჟაკობის გამოჩენისთვის პორუჩიკის ჩინები ებოძათ.

◆ ამ ჟამად თბილისში იმყოფება ჩვენი თანამემამულე პროფესორი ა. ა. ცაგარელი

◆ ხოლო ერთი ავადმყოფთა რიცხვი

ამგვარად, მეცნიერება უარყოფს, როგორც ასეულობას, განდევლობას. აგრეთვე სქესობრივ ორგანოს, რადგან ორსვე გამრყენელი მნიშვნელობა აქვს.

როგორია ნორმალური, წესიერი ცხოვრება? უპირველესად ხორციელი მოთხოვნილება აღსარებული, შეწყენარებული, კმაყოფილი უნა იყოს. მაგრამ იმავე დროს უზომობა განსაკუთრებით სქესობრივ ცხოვრებაში განმანადგურებელი და გამათახსირებელია. არც ასეულობა, არც ორგანი—აი ნორმალური, წესიერი, რიგიანი ცხოვრების ფორმულა. და საზოგადოება, თუ სურს, მხნე და მოქმედი ახალთაობა აღზარდოს, ორსვე უკიდურესობას უნდა შეებრძოდოს.

სამწუხაროდ, საზოგადოება ამ დიდ საკითხს ყურს არ უდევს და მშობლები თავის შვილებს ზნეობის დაკვირვების ნაკლებად ზრუნავენ. ამიტომ, ჩვენი ახალგაზრდები ან ასეულები არიან ან ორგანიზმი იბრუნებიან. და ცოტაა ისეთი, ვინც ნორმალურად, წესიერად ცხოვრობს.

და, უბედურად, ჩვენში რომ სტუდენტების უცოლობა წესად არის, დიდი დანაშაულობაა ახალთაობის წინაშე. მშობლები ამ მიმე საკითხს მხოლოდ ქონებრივი თვალთახედვით სწევებენ ფიქრობენ: ჩვენმა შვილებმა ჯერ უმაღლესი სწავლა დაასრულონ, დიპლომები ჩაიბარონ და თფილი ადგილები იშოვონ, მერე კი, როგორც უნდათ, ისე მოიქცენ.

ცალმხრივი ზრუნვა, რომელიც არ მიეცემათ! ეს იმას ნიშნავს, რომ ის-ურთონ: დეე, ჩვენი შვილები ჯერ ვაირყენან და შემდეგ ახალ ცხოვრებას შეუდგნენ. მაგრამ გარყვნილებისაგან დაუძლურებული კაცი ცხოვრებისთვის როგორ და გამოადგება!

დიდი, თუ ვესურს, გვაყვადო მოქმედი, ენერგიული თაობა, უპირველესად

თბილისში ყველა ლაზარეთებში 60 მდე ყოფილა.

◆ ხოლო ერთი გაქნა. რადგანაც თბილისში ხოლო ერთი თანდათან ვრცელდება და მოსალოდნელია რომ ქუთაისშიაც განდეს ჭუთაისის სანიტარულმა ექიმმა მაქავარიანმა მიმართა ქალაქის გამგებობას და სთხოვა, დანიშნულ იქნეს საპქოს სხდომა ხოლო ერთი წინააღმდეგ ზომების შესამუშავებლათ ქალაქ ქუთაისში. სხდომა მოხდეს ამ დღეებში.

◆ ეკონომიკური მოთხოვნებიანი წარუდგინეს სარძეოს პატრონს, რის გამოც ეს ორი დღეა კაფე დაკეტილი მსახურებმა აგრეთვე მიმართეს თხოვნით ქუთაისის გამგებობას, სადაც აცხადებენ, რომ დღევანდელ პირობებში უშუალებელია ასე სამსახური.

◆ სანიტარული კომისია. გუშინ სანიტარულმა კომისიამ დაიარა ქალაქის უბნები და ბევრ ვაჟარსა და სახლის პატრონს გაფრთხილება მისცა სადგომების არა სანიტარულ მდგომარეობის გამო.

◆ ხოლო ერთი. გუშინ დილით სასტუმრო „როსია“ში უფრათ ვარდაიკვალა ლევან გოცირიძე. ექიმებმა აღმოაჩინეს ხოლო ერთი ნიშნები და განსვენებული ბარაკში მოათავეს.

◆ ჩხრეკა და დასჯამება თბილისში 17 ავგისტოს თბილისის ზოგიერთ უბნებში ჩხრეკა ყოფილა, სადაც დაუბატონებიათ რამდენიმე ქართველი. ვ. ჯუღელი. ს. ქავთარაძე, სიო კალანდაძე და სხვანი.

◆ შექალათა თხოვნა. თითქმის ყველა ქუთაისის მეწაღემ მიმართა ბ ქუთაისის გამგებობას კოლექტიური თხოვნით, თხოვნაში მოხუცებულები აღწერენ დღევანდელის პირობებისაგან გამოწვეულ სიმირებს და აღნიშნავენ, რომ მიეცეს მათ ნება იმ ფასში აკეთონ წაღები და სხ. ფეხსაცმელები, როგორცაც ისინი მოუზღვედნენ მყიდველს და არა ნიხრის წესით. მეწაღენი აღნიშნავენ აგრეთვე რომ მათ უხლებათ მასალის ყიდვა სამჯერ მეტ ფასში ვინემ აქამდე ყიდულობდნენ.

◆ გუშინ, 19 ავგისტოს სახალხო სკოლების დირექტორი ბ. ვიშნევიკი ბათუმს გამგზავრა.

◆ რევიზია. ამ მოკლე ხანში ადგილობრივ მასწავლებლებში მოელოან თფილისიდან რევიზიას ბ. სლოვინსკისა და ლარიონოვის მოადგილის კონტენკოს მიერ.

◆ სემსიკო სასწავლებელი. თავისუფალ მხატვარს ე. ს. გვგორიჩის ქუთაისის გამგებობაში ნება მისცა გახსნას მუსიკალური სკოლა.

მოვალეობა მხოლოდ თანამედროე ოჯახს აქვს დაკისრებული

აქედან იშობება ცოლ ქმრის ცეშირი. რასაკვირველია, მდიდრებს შეუძლიათ არ დაემორჩილონ ამ სოციალურს, საზოგადოებრივ კანონს და თავისი შვილების აღზრდა რომელსავე პანსიონს მიანდონ. მაგრამ ფართო საზოგადოებამ ახალთაობის აღსაზრდელთა ძალაუფლებად უნდა დივიდეს ოჯახი, ე. ი. ცოლ-ქმრული კავშირი. იმას კი, ვინ ადასტურებს ამ კავშირს, საეკლესიო თუ სამოქალაქო კანონი, არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს.

ერთი სიტყვით, ვისაც აქვს თვალნი ხედვად და ყურნი სმენად, კარვად იცის, რომ საზოგადოება მხოლოდ ოჯახებში შენდება და ნაყოფიერობს. თავისუფალი სიყვარული კი უნაყოფია. და მისასაღამე, ვინც სიყვარული უსაზღვრო თავისუფლებას და ორგინებს ჰქადაგებს, ის ჩვენს ისედაც მცირე ერს გადაშენების გზაზე აყენებს.

მაშ როგორ უნდა გადავსკრათ სქესობრივი საკითხი? აი როგორ: თვითუფილი პირი, რაც შეიძლება, ადრე უნდა მოეციდოს ოჯახს.

ეს რომ ჩვეულებად შემოვიღოდა, ჩვენს ერი გადაშენების გზას ასცდება და გამრავლების გზას დაადგება. სამწუხაროდ, ძველი კარგი წესი და ადათი შეიცვალა. ვიდრე სალდათობა შემოვიღოდა, მიწისმუშა ადრე ცოლზე ლიანდებოდა და ხალხი, სერიოდ, ტან-მთელი იყო დღეს კი აღარაფერ, ვიდრე სალდათობას არ მოიხდის, ცოლს აღარ ირთავს. ჯერ ირყენება და შემდეგ მრავლობს!

დროა, ხალხი ძველს კარგ ჩვეულებას დაუბრუნდეს. ჯერ ერთი, ის, ვინც სალდათობამდის ნორმალური ცხოვრებას ატარებდა, სალდათობის დროსაც თავს დაიკავა და, მეორე, რაც უფრო

◆ სასულიერო სემინარიებში. უწმიდეს სინოდში აღიძრა საკითხი შესახებ სასულიერო სემინარიებში პროგრამის გამოცვლის გამოითქვა სურვილი, რომ სემინარიის პროგრამა დაუხლოვდეს საერო სასწავლებლების პროგრამას და იმ მოწვევებს, რომელთაც სემინარიის გათავების შემდეგ საერო სასწავლებელში წასვლა სურს, ნება მიეცეს არ შეისწავლოს სპეციალური სალვისმეტყველო საგნები.

◆ ასევე გეგმა სახალხო განათლების სამინისტროში მრავალ პირთა და ორგანიზაციათა შემადგომლობის გამო გადაწყვიტეს შეიცვალოს საშუალო პროგრამის ისტორიისა საშუალო სასწავლებლებში. ეს პროგრამა შემუშავებული იყო 1913-1914 წ. განსვენებულ კასის მიერ. მინისტრმა იგნატიევმა ცირკულირით მიმართა საშუალო სასწავლებლების პედაგოგიურ საბჭოებს და გამგებებს, რომ 1916-17 სასწავლო წელს მათ იხელმძღვანელონ ახალი კანონით, რომელიც უკვე დამტკიცებულია იგნატიევის მიერ. ამ გეგმის მიხედვით მეშვიდე კლასში ისტორიის მიემატება ერთი გაკვეთილი, და მეორე კლასში სამის მაგიერ დარჩება ერთი გაკვეთილი. მინისტრი განმარტებს, რომ ისტორიის შესწავლის საფუძვლად საშუალო ისტორია უნდა დაედგას.

◆ ოსურგეთის სამხრო კომიტეტმა შედგათის მისცა ჯარში გასაწვევ მოსამხსახურეთ: საქველმოქმედი. საზოგადოების ბათობის განყოფილების დაწესებულებებს; ოსურგეთის მხრის კოოპერაციების მოსამხსახურეებს; ქალაქთა კავშირის კომიტეტის მოსამხსახურეებს და სხვა.

◆ თავსუფარის-სახალხო სემინარიის უხარ დაკარგულ მკომანათავის. ომიანობისაგან დაზარალებულთა დამხმარე სასულიერო კომიტეტი, რომელსაც თავმჯდომარეობს საქართველოს ეკსარხოის პლატონი, ამ მოკლე ხანში ტფილისში თავშესაფარ-სახალხო სემინარიის მიმართა მომართა თავის რომელთაც შრომის უნარი დაჰკარგეს ამ ომიანობის დროს. ასეთ შემთხვევებში ასწავლიან თერძობას, მეჩქეობას და სხვა ხელობებს. თავშესაფარ სახელოსნოში მიიღებენ ყველა მსურველს ტფილისის გამგებნიდან.

◆ შეველაობა. ხუთშაბათს, 7 1/2 საათზე ბოროტგამზარებლებმა მოკლეს ისხაკ აბრამის ძე ელიფელაშვილი.

◆ ჩვენს გეგმავან მივაქციეთ ქალაქის გამგებობის ყურადღება იმ გარემოებას რომ კახაკოვის ქუჩა არასოდეს არ ნათდება და მუდამ ბნელით მოცულია გზაზე ღამით საარული ყოვლათ შეუძლებელია მცხოვრებლების სურვილია დაიღვას სანათიან ან სამხრო სამმართველოსთან ან ხალხის სახლთან.

მაღე მოესწრებიან მშობლებს შვილები, მით უფრო გაღონიერდება ქონებრივად ოჯახი.

ამავე მოვლენას ვხედავთ საშუალო საზოგადოებაშიც. ახალგაზრდა რომ გიმნაზიის კურსის დასრულებისთანავე ცოლი შეირთოს, ცოლად მიგვანია. ჯერ უნივერსიტეტი დაასრულებს და შემდეგ მოევიდოს ოჯახს, ვაშობით. მაგრამ ჩვენი შვილები რომ ოთხისა და ხუთი წლის განმავლობაში არანორმალურ ცხოვრებას ატარებენ და ირყენებიან, ამას არ დავსდევთ.

მშობლებმა! თუ გსურსთ, თქვენი შვილები არ გაირყენან, ადრე უნდა დაქორწინდნენ.

მეტყვიან: ნაადრევ სიყვარულს ცუდი შედეგი მოსდევსო. მაგრამ, ჯერ ერთი, ვისაც სიყვარულის გემო ერთხელ მაინც უნახავს ის შემდეგ, რაც უნდა შეეძინოს, არასოდეს თავს უხედურად აღარ ჩასთვლის; მეორე, ამჟამის ისრით გულის დაკლავი ახალგაზრდაში უფრო სასიამო და სანეტრობა, ვიდრე შემდეგ; მესამე, ქვეყანა მონასტრად ვერ გადაიქცევა და, უბედურად, როგორც განქორწინებას, აგრეთვე ხელახალ ქორწინებას მალე კანონიერი დაბრკოლება აღარ ექნება; და მეოთხე, ხალხის ტანმთელობასა და გამრავლებას ყველაფერი სხვებზე უნდა შეეწიროს.

ჩვენს შვირ საზოგადოებრივ ნიადაგზე უკიდურესმა მიმართულებამ მოიკლა ფეხი და, ვიცი, ჩემს აღსარებას მეწერილობად, წერილი ბურჟუაზიის ზნეობრივ დირსებულებად, მონათლავენ. მაგრამ წავიდა ის დრო, როდესაც გვემინობოდა, ცუდად არაფერ გვახსენოს და არ გავგალოდნოლო. და, სულ ერთია, ვინც უნდა სთქვას: ჩემთვის მხოლოდ სწორ-უპოვარ სიმართლესა და ქეშმარტებას აქვს ფასი და მეიშენებოდა

ვისადა წერეთელი

თეოფილე ხუსკივაძე
(იუზილი: ზევით)
„ნა კარგად იმე კარგი“
სახელი.

ჩრეულ ადამიანებს კეთილსამეგობრობით თანადგეობა არა ჩვეულებრივი გარეგან გამომეტყველებაც შინაგანი უპირატესობის სილიად ძლიერ ბეჭდეს ას ვაშ მათ გარეგნობასაც, სიტყვას და პასუხს მათსა.

არ მახსოვს ჩემს სიცოცხლეში წამი, რომ თეოფილე შემომხდომოდეს სადმე და მას, მის გაშლილს, სიცოცხლით სავსე სახეს, მის მოსწრებულს და მშენიერს სიტყვა-პასუხს ჩემში არ აღედრას ნუგეში. იმედიო სავე, მაღლა მდგომი ყოველივე წვილიანობაზე შენც განუგეშებს, აღგამალებს და თითქოს გეუბნებათ: რას დაღვრემილხარ, რას ჩაიქონდრია თავი, ასე ყოფილა და იქნებოა, ერთი წავა და სხვა მოვა საბაღნარისაო, მოგონებას ილიას სიმძნეს, „ტყუილია სუთქმა უშოა“ და სხვა. „ხანს მაქვს მკალი და პური, ხან და ხან მშვიდრი ვარ, მაგრამ ბედს არ ვმსდერი, მაინც ბედნიერი ვარ“ ო, მოგავიწყებს აკაკის სიტყვებს.

ეს ძვირფასი თვისებები ჩაქსოვილია მრავალ მის ნაწერში, რომელიც მას შეუქნია ჩვენის მწერლობის განამდიტრებლათ დაუღალავის თავის მუშაკობის დროს მშ წლის განმავლობაში.

თეოფილესაც, როგორც ყველა ჩვენთავანს, ბევრი ტანჯვა გამოუვლია ცხოვრებაში, აბა ია—ვარდით მოფენილი ცხოვრება ვის მისცემია? მაგრამ ის ყოჩაღია, არ უდრეკს ქედს არაფერს, იცის კარგი წარსული თავის მრავალ გზის წამებულის მაგრამ მაინც ჯან გაუტეხელის სამშობლოსა და ისიც, როგორც ღირსეული ღვიძლი შვილი თავის დიდებულ წინაპრთა, ავსებულთა იმედებით მომავალზე და ყოველივე სხვა ამასთან ამოა მისთვის, როგორც საუკეთესო ჩვენი მწერლებისთვის.

თეოფილე ხუსკივაძე არ ეკუთვნის დაღვრემილთაგანს, მან იცის რაც უნდა მოხდეს ამ ცრუ და გაუტანელ სოფელში, ყოველივე წარმავალი და უმადმის-საქე უნდა იმეისწარაფოდეს. ძაძით შემოსვა და მგლოვიარობა ქვეყანას ვერ იხსნის, ისევე ისა სჯობია თავისი სიმტკიცით და იმედნარობით სხვა დევიამელოთ და ვაგამავრობა, როგორც შოთაც გვიჩრევს: „ქორსა შინა გამავრება ის უნდა ვით ქვიტკირსო და ღმერთი არ გასწირავსა კაცსა შენგან განაწირსო“ და სხვა.

ასე მდგრად და ხალისიანად, სიკეთით და სამართლით აღჭურვილი დადის ამ ქვეყნათ ჩვენი კეთილ მოსავონარი მუშაკი თეოფილე.

გულ წრფელად გილოცავ ძვირფასო მეგობარო მშ წლის ნაყოფიერს შენს მოღვაწეობას სამშობლოსთვის, შენ ბედნიერი ხარ მით, რომ სიცოცხლეშივე ისინი ექება და დიდება შენის ნაშრომისა, გისურვებს, რომ შენი, ცხოვრება ყოფილიყოს ხანგრძლივი, და მარად-ეაშს იმედ-მოსილი.

სომხარამ პართველ ისრაელ-თა შესახებ.*
„ნა შეგდა წყერი ხესა, არა იყო გვარი მისი“.

არის ბ. დ. ბააზოვი სიონისტი თუ არა, იმაზე ჩვენ წერილი მზადა გვაქვს და ამ კოტა ხანში გამოვაცხებენბთ.

გამოვიდა გაზეთ „სამშობლოს“ 429 ნომერი, რომელშითაც არის ბ. ბააზოვის „პასუხი“ სტულ. ბ. ი. ხ-შვილის, გაგძელება ეს ვაგარძელება შეიცავს სულ ერთ ნახევარ სვეტს. მისმა წაკითხვამ კი ჩვენ წავგვრთვა ერთ საოზე მეტი. წაკითხვით წინადადებას და უნდა წამოვდევოთ: ვავიარ-გამოვიარობო, რათა ვავერ-კეთოთ: კეთილშობილ ქართულ ეროვნულ გაზეთ „სამშობლოს“, თუ ვიმყოფებით სალოცების სინაგოგას ეზოში და ვისმენთ „ღარუშს“, ქადაგებას თფორ-წვერა მძულცი ოაზინისა?

სასურველია, თუ არ იუკიდრისებენ ჩვენი უფრო გავრცელებული გაზეთები, „სახალხო“ და „საქართველო“, გადაბეჭდავენ ამ „პასუხს“.

რადგან ვაგეთს ჩვენ ისე არ უყურებთ, როგორც ონის რაბანი, ამისთვის ამ „გაგარძელებას“ არ ვავარჩევთ ისე ვრცლად, როგორც სხვა წერილებს. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ უფრო დაწერილებით გასცემს პასუხს თვით ამხანაგი ი.

* ეს წერილი გადმოგზავნულ იქნა „მეგობრობის“ (№ 138). უფროაღელ-ღამ ვაგარძელებული ავტორის შენიშვნებს ჩვენი გაზეთის შესახებ. ბ. ხანანაშვილია ბაოიან გარვად უნდა იცოდეს, რომ ჩვენ მხოლოდ საკითხს გამოიკვევა ვავინტერესებს.

